

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri bugetare

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor

2.2. Descrierea situației actuale

Potrivit prevederilor art. 13 din Legea-cadru nr. 153/2023 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, indemnizațiilor persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică de stabilesc prin înmulțirea coeficientului de ierarhizare prevăzut în anexele la lege cu valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 s-a reglementat nivelul de salarizare aferent anului 2024 doar pentru o categorie de funcții de demnitate publică, ceea ce presupune că pentru celelalte categorii nu există reglementare specială cu privire la nivelul de salarizare pentru acest an.

În anul 2023, prin acte administrative emise de ordonatorii de credite ai autorităților și instituțiilor din sistemul de justiție au fost majorate drepturile salariale ale personalului din cadrul acestui sistem, în medie cu 25%.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2023 privind consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor, exercitarea controlului financiar de specialitate al statului, pentru unele reglementări specifice, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative drepturile salariale ale personalului din Ministerul Finanțelor, Agenția Națională de Administrare Fiscală și structurile subordonate acesteia și Autoritatea Vamală Română au fost majorate pentru a se elimina inechitățile, discriminările și/sau discrepanțele de ordin salarial existente în sistemul finanțelor publice ca urmare a punerii în executare a hotărârilor judecătorești.

Prin Legea nr. 371/2023 Legea nr. 371/2023 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 21/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul sănătății salarizarea personalului CNAS și al caselor de asigurări se stabilește la nivelul maxim de salarizare aflat în plată aferent funcțiilor din cadrul aparatului de lucru al Guvernului.

Având în vedere faptul că Băncile de Dezvoltare din România sunt înființate în temeiul Legii 207/2022 pentru reglementarea unor măsuri privind cadrul general aplicabil constituirii și funcționării băncilor de dezvoltare din România, cu modificările și completările ulterioare , precum și înființarea Băncii de Investiții și Dezvoltare prin

Hotărârea de Guvern nr.1204/2022 cu modificările și completările ulterioare, având ca acționar unic Statul Român prin Ministerul Finanțelor, aprobarea Actului Constitutiv al Băncii prin Hotărârea Guvernului nr. 1113/2023 și înmatricularea acesteia în Registrul Comerțului ca instituție de credit, persoană juridică română de drept privat, în vederea asigurării unui cadru legal coerent aplicabil instituțiilor de credit și ținând cont de faptul că legislația specifică aplicabilă Băncilor de Dezvoltare cât și regulamentele emise de către Autoritatea de Supraveghere, BNR, reglementează cadrul specific atât în ceea ce privește disciplina financiară a instituțiilor de credit cât și în ceea ce privește funcționarea acestor instituții, se impune modificarea și completarea articolului 2, lit. a) din OG 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, cu modificările și completările ulterioare, prin introducerea legislației aplicabilă Băncilor de Dezvoltare. Legislația privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară nu este în concordanță cu prevederile legislației aplicabile băncilor de dezvoltare, dar nici cu obiectivele stabilite acestor instituții de credit, de dezvoltare socio-economică și regională în România prin promovarea investițiilor și facilitarea accesului la finanțare pentru beneficiarii eligibili în acele sectoare în care au fost identificate disfuncționalități ale pieței financiare și decalaje de finanțare, în scopul atenuării și reducerii lor prin desfășurarea de activități de dezvoltare. Băncile de dezvoltare nu urmăresc maximizarea profitului.

În prezent, Ordonanța Guvernului nr.26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, cu modificările și completările ulterioare, stabilește **termenele până la care operatorii economici prezintă, în vederea aprobării**, bugetele de venituri și cheltuieli, *organelor administrației publice centrale ori locale, după caz, în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea sau în portofoliul cărora se află* sau Adunării Generale a Acționarilor, după caz. Bugetele de venituri și cheltuieli ale operatorilor economici, reprezintă un instrument managerial strategic, o previziune a indicatorilor economico-financiar dar și a procesului investițional ce urmează a fi dezvoltat într-un exercițiu financiar.

De asemenea, Ordonanța Guvernului nr.26/2013 **nu stabilește un termen până la care se aprobă bugetele de venituri și cheltuieli**, ceea ce în practică, conduce la situația în care, în luna decembrie a anului curent să fie transmise spre aprobare bugete de venituri și cheltuieli ale operatorilor economici.

În aceste condiții, decizia luată de autoritățile competente presupune, în fapt, o ratificare a cheltuielilor efectuate în cursul unui an de către operatorii economici, ceea ce, în opinia noastră, nu mai poate fi considerată ca fiind o aprobare de buget de venituri și cheltuieli.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, a fost reglementat un mecanism de limitare a cheltuielilor ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat și bugetelor fondurilor speciale, în funcție de evoluția deficitului bugetar. Având în vedere experiența acumulată în cursul anului 2023, pentru anul 2024 este necesară adaptarea mecanismului instituit, astfel încât acesta să fie în vigoare la începutul exercițiului bugetar.

Potrivit legislației în vigoare în domeniul finanțelor publice, în limita creditelor bugetare prevăzute în buget și a limitelor lunare respectiv trimestriale de cheltuieli, ordonatorii de credite solicită Ministerului Finanțelor efectuare de deschideri de credite bugetare, în limita cărora aceștia pot efectua plăți. Din analiza evoluției execuției bugetare aferente anului 2023 s-a remarcat faptul că deși unii ordonatori principali de credite fundamentează și solicită aprobarea de limite de credite bugetare și, ulterior efectuează deschideri de credite bugetare, aceștia nu mai efectuează plăți, ceea ce conduce la o imobilizare nejustificată de fonduri bugetare. Întrucât legislația în vigoare nu reglementează un mecanism de control a fondurilor bugetare astfel imobilizate, este necesară o intervenție legislativă în acest sens, înainte de începerea noului exercițiu bugetar.

2.3. Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de ordonanță de urgență se propune ca pentru categoriile de funcții de demnitate publică pentru care nu este reglementat nivelul de salarizare prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023, în anul 2024, indemnizațiile să fie menținute la nivelul stabilit pentru luna decembrie 2023.

Se propune ca pentru personalul care a beneficiat de majorări salariale în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2023 și Legii nr. 371/2023, precum și personalul din sistemul de justiție care a beneficiat în cursul anului 2023 de majorarea salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare prin acte administrative emise de ordonatorii de credite, să nu beneficieze în anul 2024 de majorarea acestor drepturi cu 5%.

Întrucât bugetul de venituri și cheltuieli reprezintă principalul instrument de previziune și urmărire a echilibrului financiar anual al operatorilor economici se propune ca **bugetele de venituri și cheltuieli** să fie transmise la Ministerul Finanțelor **în vederea avizării în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a legii anuale a bugetului de stat** și se aprobă, în condițiile alin.(1)-(3) în termen de 120 zile de la **data intrării în vigoare a legii anuale a bugetului de stat**.

De asemenea, s-a reglementat ca pentru operatorii economici nou înființați, în condițiile legii, bugetele de venituri și cheltuieli să se aprobe până la finele exercițiului financiar al anului curent.

Estimarea indicatorilor economico-financiarilor prin bugetele de venituri și cheltuieli după data aceasta, implică eliminarea caracterului previzional al bugetului și posibilitatea unei analize a performanțelor manageriale în funcție de gradul de realizare al obiectivelor de performanță.

De asemenea, aprobarea unui buget de venituri și cheltuieli trebuie să aibă loc înainte de efectuarea cheltuielilor, motiv pentru care considerăm că aprobarea bugetului după data propusă, respectiv 120 de zile de la aprobarea legii anuale a bugetului de stat ar presupune confirmarea indicatorilor economico-financiarilor realizați.

Băncile de Dezvoltare din România sunt înființate în temeiul Legii 207/2022 pentru reglementarea unor măsuri privind cadrul general aplicabil constituirii și funcționării băncilor de dezvoltare din România, cu modificările și completările ulterioare, astfel se reglementează introducerea legislației aplicabile Băncilor de Dezvoltare prin modificarea și completarea articolului 2, lit. a) din OG 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-

teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a avea un tratament unitar cu celelalte categorii de entități publice se propune prorogarea până la data de 30 iunie 2024 a termenului de implementare la nivelul agențiilor/autorităților/instituțiilor publice autonome a măsurilor stabilite la art. XLVII din Legea nr. 296/2023.

Prin prezentul proiect se propune modificarea mecanismului instituit de aprobare de limite lunare de cheltuieli de către Guvern, prin extinderea categoriilor de cheltuieli care fac obiectul acestui mecanism și prin detalierea mecanismelor de fundamentare a acestui proces.

Totodată, se introduce obligația ordonatorilor principali de credite să verifice lunar gradul de utilizare a creditelor bugetare deschise și să inițieze demersurile de diminuare a sumelor imobilizate în mod nejustificat, în caz contrar Ministerul Finanțelor fiind autorizat să blocheze deschiderile de credite bugetare.

2.4. Alte informații:

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ

Nu este cazul

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mil. lei (RON) -

Indicatori	Anul 2023	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2					7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus:						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:						
4.3. Impact financiar, plus/minus:						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p>
<p>5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente sumate</p> <p>Nu este cazul.</p>
5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1266/2023.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 8624/2023.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de Departamentul pentru Relația cu Parlamentul cu avizul de oportunitate transmis cu adresa nr. 251A/2023

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Proiectul a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor în data de 21.12.2023

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri bugetare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

ROMANIA
PRIM-MINISTRU
[REDACTED]
ION MARCEL CIOLACU
PRIM-MINISTRU
GUVERNUL ROMANIEI